

BULLETIN 2

SKIP 2002

SVAZ KNIHOVNÍKŮ A INFORMAČNÍCH PRACOVNÍKŮ ČR

Aktuální číslo

Archiv

Obsah

Elektronická

verze

Vydavatelské

údaje

Manifest IFLA o přístupu k Internetu

Neomezený přístup k informacím je podstatou svobody, rovnosti, všeobecného porozumění a míru. Z tohoto důvodu IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) prohlašuje, že :

- intelektuální svoboda je právo každého jednotlivce jak na zastávání a vyjadřování názorů, tak také na vyhledávání a získávání informací; to je základ demokracie a poskytování služeb knihoven
- svoboda přístupu k informacím bez ohledu na médium a hranice je základní odpovědností profese knihovníka a informačního pracovníka
- zabezpečení neomezeného přístupu k Internetu v knihovnách a v informačních službách podporuje společnost i jednotlivce v jeho úsilí o dosažení svobody, prosperity a rozvoje
- překážky, které brání toku informací, by měly být odstraněny - obzvláště ty, které podporují nerovnost, chudobu, beznaděj a zoufalství

Svoboda přístupu k informacím, Internet, knihovny a informační služby

Knihovny a informační služby jsou živé instituce, které poskytují občanům globální informační zdroje, myšlenky a výsledky tvůrčí práce, jež vyhledávají. Knihovny a informační služby zpřístupňují ve všech médiích bohatství lidského díla a jeho kulturní rozmanitost.

Internet jako celosvětový fenomén umožňuje jednotlivcům i společnostem na celém světě, ať už v nejmenších a nejbližších obcích nebo v největších městech, rovný přístup k informacím potřebných k osobnímu rozvoji, vzdělání, motivaci, kulturnímu obohacení, ekonomickým aktivitám a kvalifikované účasti na demokracii. Každý může zveřejnit své zájmy, vědomosti a kulturní hodnoty a dát je k dispozici celému světu.

Knihovny a informační služby jsou základními vstupními branami k Internetu. Některým nabízejí příležitost, radu a pomoc, pro jiné jsou jedinými přístupovými místy, které mají k dispozici. Poskytují mechanismus k překonání bariér vytvořených rozdílností zdrojů, technologií a úrovní vzdělání.

Principy svobodného přístupu k informacím na Internetu

Principy svobodného přístupu k informacím na Internetu, přístup k Internetu a všem jeho zdrojům by měly být v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv Spojených národů a obzvláště pak s článkem 19 tohoto dokumentu: Každý občan má právo na svobodu názoru a jeho vyjádření; toto právo zahrnuje svobodu zastávání názoru bez vměšování a zásahů a také svobodu vyhledávání, získávání a poskytování informací a idejí všemi druhy médií bez ohledu na hranice.

Vzájemným celosvětovým propojením se stává Internet médiem, jehož

prostřednictvím může požívat výhod tohoto práva každý občan. Následně by tedy přístup neměl být předmětem ani ideologické, politické nebo náboženské cenzury, ani ekonomických omezení.

Knihovny a informační služby jsou také odpovědny za poskytování služeb všem vrstvám a skupinám společnosti bez ohledu na věk, rasovou či národnostní příslušnost, náboženství, kulturu, politickou příslušnost, tělesné nebo jiné postižení, pohlaví, sexuální orientaci nebo jiný status.

Knihovny a informační služby by měly podporovat právo uživatelů na vyhledávání informací podle jejich výběru.

Knihovny a informační služby by měly respektovat soukromí uživatelů a využívání zdrojů pokládat za důvěrnou záležitost.

Knihovny a informační služby jsou odpovědny za usnadnění a podporu veřejného přístupu ke kvalitním informacím a komunikaci. Uživatelům by měla být poskytnuta pomoc v oblasti nezbytných dovedností a vhodné prostředí, v němž by mohli poskytnutých informací svobodně a bezpečně využívat.

I když je na Internetu možno najít mnoho cenných informací, některé z nich jsou nepravdivé, zavádějící a také pohoršlivé či urážlivé. Knihovníci by měli poskytovat informace a zdroje uživatelům služeb knihoven, které by je naučily využívat elektronické informace účelně a účinně. Měli by aktivněji podporovat a usnadňovat odpovědný přístup ke kvalitním informacím na síti všem uživatelům včetně dětí a mládeže.

Přístup k Internetu by měl být společně s ostatními základními službami v knihovnách a informačních službách poskytován zdarma.

Realizace Manifestu

IFLA vyzývá mezinárodní společenství k podpoře rozvoje dostupnosti Internetu na celém světě a obzvláště v rozvojových zemích tak, aby informace nabízené prostřednictvím Internetu byly ku prospěchu všech občanů.

IFLA vyzývá vlády všech států, aby rozvíjely národní informační infrastrukturu, která umožní přístup k Internetu veškeré populaci.

IFLA vyzývá všechny vlády, aby podporovaly plynulý tok informací přístupných na Internetu prostřednictvím knihoven a informačních služeb a zamezily všem pokusům o cenzuru nebo omezování tohoto přístupu.

IFLA naléhavě vyzývá odbornou knihovnickou veřejnost a pracovníky ve sféře rozhodování na státní i místní úrovni k vypracování strategií, opatření a plánů realizace principů vyjádřených v tomto Manifestu.

Tento Manifest byl zpracován IFLA/FAIFE.

Schválen Řídícím výborem IFLA dne 27. března 2002, Haag, Holandsko.

Vyhlášen IFLA 1. května 2002.

